

Festivallar şəhəri - musiqiylə açılır hər səhəri

Qələbə simvolları “Xarıbülbül” Cıdır düzünə qayıtdı, “Vaqif Poeziya Günləri” bərpa edildi

**Şuşa - yenilməz diyar!
Şuşa mədəniyyət və
mədəniyyət ocağı!**

Şuşa, Qarabağda Zəfərimizin rəmzi! Nə qədər istəsək simvollaşdırı bilərik bu qalalar məskəni. 30 ilə yaxın idi həsrətini çəkdiyimiz doğma şəhərimiz özəmətinə artıq özünə qaytarır, yüksəlir. İndi İsa bulağından ovuc-ovuc su içir, illərin həsrətindən pörşələnən sinəmizin atəşini söndürür, zümzüməsini dinləyirik!

Neçə illər Ermənistanın işğalı altında inləyən, öz doğmalarının ayaq izlərinə, isti nəfəsinə, nəğməsinə, musiqisinə həsrət qalan Şuşa yenidən öz təmtərağına qovuşur. Zəfər yolu nəğməli, musiqili doğmalarını onun ziyarətinə gətirir. Bir vaxtlar festivallar şəhəri kimi də tanınan Şuşa yenidən həmin günlərinin sevincinə bürünür: “Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalından sonra daha bir bayram sovratlı ənənə bərpa edildi - “Vaqif Poeziya Günləri” dünyaya səs salmaqla yanaşı, həm də düşmənin çirkin niyyətlərinin tamamilə iflasa uğradığını göstərdi.

Şuşanın xoş növrəği

“Xarıbülbül” Musiqi Festivalı ötən əsrin səksəninci illərindən burada keçirilib. 30 ildir Qarabağın kədər, ayrılıq, onlardan doğan nisgilin simvoluna çevrilən bu “dağlar gözəli” haqqında ötən ilin 8 noyabr tarixinədək o qədər əfsanə, rəvayət, hekayət, nəhayət, hicran dolu “nağıl” eşitmişdik ki...

Şuşanın işğaldan azad edilməsindən sonra bu qədim mədəniyyət şəhərini ziyarət edərkən Ali Baş Komandan, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ötnləri xatırlatmaqla yanaşı, göröləcək işlərdən, qalalar və abidələr məskəninin yenidən canlandırılacağını, əvvəlki növrəğinin özünə qaytarılacağını da orada bəyan etdi: “Bu il Şuşada “Xarıbülbül” festivalı və “Vaqif Poeziya Günləri” keçirilməlidir. Şuşada “Vaqif Poeziya Günləri” bərpa edilməlidir”. Həmin o arzulanmış günün şahidlərinə çevrildik. Bu il mayın 12-13-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa “Xarıbülbül” Musiqi Festivalına evsahibliyi etdi. Doğmalarını, nəğməli, sazlı-sözlü qonaqlarını qarşıladı.

Dövlət başçısı festivalın açılışında çıxış edərək bildirdi ki, bu, ölkəmizin tarixində əlamətdar bir gündür. Uzun fasilədən sonra Cıdır düzündə - hər birimiz üçün müqəddəs olan Şuşada “Xarıbülbül” festivalı keçirilir. Bu münasibətlə festival iştirakçılarını və ümumiyyətlə, bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edən dövlət başçısı dedi ki, biz bu günü 30 il səbirsizliklə gözləmişik, Vətən həsrəti ilə yaşamışıq: “...Uzun fasilədən sonra bu il birinci dəfə keçirilən “Xarıbülbül” Musiqi Festivalı şəhidlərimizin əziz xatirəsinə həsr olunub. Biz bu günü bizim qəhrəman hərbiçilərimizə borcluyuq, Azərbaycan xalqına borcluyuq...”

Xatırladaq ki, “Xarıbülbül” ilk dəfə 1989-cu ildə Şuşa şə-

hərində keçirilən beynəlxalq musiqi festivalıdır. Bu musiqi festivalı məşhur xanəndə Seyid Şuşinskiyin 100 illik yubileyi ilə əlaqədar təşkil edilib. Festival hər il may ayında Yaponiya, ABŞ, Türkiyə, Almaniya, İsrail, İtaliya, İspaniya, Avstriya, Əfqanıstan kimi ölkələrin və keçmiş SSRİ-nin iştirakı ilə keçirilirdi.

Sonuncu festival 1992-ci ilin may ayında keçirilib. Bundan sonra festival qısa müddətdə Ağdam şəhəri işğal olunana qədər orada təşkil edilib.

7 məkanda keçirilən festival

Aradan illər keçdi və 44 günlük Vətən müharibəsi bizi yenidən Şuşaya və onun musiqili, nəğməli günlərinə qovuşdurdu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2021-ci il 7 may tarixli sərəncamı ilə Şuşa şəhərini ölkənin Mədəniyyət paytaxtı elan etdi. Bu sərəncamla vaxtilə Şuşada keçirilən “Vaqif Poeziya Günləri” və “Xarıbülbül” Musiqi Festivalı da bərpa olundu. 2021-ci il mayın 12-13-də Şuşa yenidən “Xarıbülbül” Beynəlxalq Musiqi Festivalına evsahibliyi etdi.

100-ə yaxın iştirakçının qatıldığı, Cıdır düzündə tikilmiş 7 məkanda keçirilən festival 12-15 yaşlarında xanəndələrin “Qarabağ şikəstəsi” muğamının ifası ilə açıldı. Festivalın ilk günündə Qarabağ atlarının yarışı, pəhləvanların güləşi də təşkil olundu.

Onu da qeyd edək ki, 1990-cı ildə “Xarıbülbül” festivalı beynəlxalq status alıb.

Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarına təcavüzü və Şuşanın 1992-ci il mayın 8-də işğala məruz qalması ilə əlaqədar festival Ağdam şəhərində təşkil edilib. Ağdamda keçirilən festivaldakı çıxışlar arasında Xalq artisti Qədir Rüstəmovun ifa etdiyi, Azərbaycan musiqisinin “Qızıl Fond”una daxil olan “Sona bülüllər” mahnısı xüsusi yer alıb.

Onu da qeyd edək ki, 1992-ci ildə 4-cü festival ma-

yın 15-də başlamalı və möhtəşəm olmalı idi. Burada dünyanın 30-dan çox ölkəsindən 500 nəfərin iştirakı planlaşdırılırdı. Ondan əvvəl festival 1991-ci ildə keçirilib ki, həmin musiqi bayramında 25 ölkədən təxminən 300 nəfər, hətta, ABŞ və Avstraliyadan sənəçilər də öz məharətlərini göstəriblər.

“Respublika” sarayını
“silkələyənlər”

Bildiyimiz kimi, Ağdam şəhəri də 1993-cü ilin iyul ayının ortalarında işğala məruz qaldı. Bununla da “Xarıbülbül” beynəlxalq musiqi festivalı sanki “unuduldu”.

Ağdamın işğalından sonra festivalın qərarqahı Mingəçevir şəhərində idi. Tamaşaçı çoxluğu səbəbindən festival çərçivəsində konsertlər stadionlarda keçirilirdi.

1990-1991-ci illərin final konsertləri Bakıdakı “Respublika” sarayının bəxtinə yazıldı.

Buiki festivalda ölkəmizdə multikultural və tolerantlıq şəraitində yaşayan müxtəlif xalqların nümayəndələri çıxış etdilər. Bu tövsiyə festivalın təşkilatçısı olan Heydər Əliyev Fonduna dövlət başçısı tərəfindən verilmişdi. Çünki Vətən müharibəsində Azərbaycanda yaşayan bütün xalqların böyük payı var.

Şuşa yalnız musiqi festivallarına evsahibliyi etməyib. Hələ ötən əsrin səksəninci illərindən başlayaraq burada ədəbi simaların xatirə gecələri, məclislər, poeziya günləri də keçirilib.

2021-ci il avqustun 30-da “Vaqif Poeziya Günləri” də bərpa olundu. Bu tədbirin keçirilməsi çox mühüm ədəbiyyat və mədəniyyət hadisəsi olmaqla, həm də böyük əhəmiyyət kəsb edən siyasi hadisə idi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tədbiri açarkən bildirdi ki, bu gün ölkəmizin həyatında çox əlamətdar gündür: “Biz böyük Azərbaycan şairi, dövlət xadimi, Qarabağ xanının vəzir Molla Pənah Vaqifin məqbərəsinin

önündə “Vaqif Poeziya Günləri”nin açılışını qeyd edirik. Bu münasibətlə Sizi və bütün Azərbaycan xalqını təbrik edirəm...”

Xatırladaq ki, Şuşada “Vaqif Poeziya Günləri” 1982-ci ildən keçirilməyə başlayıb. Daha dəqiq ifadə etsək, 1982-ci il yanvarın 14-də qarlı-şaxtalı bir gündə Azərbaycanın qədim şəhəri, Qarabağ xanlığının keçmiş mərkəzi olan Şuşada Molla Pənah Vaqifin məzarı üstündə məqbərə və abidə ucaltmaq, o dövr üçün ideoloji baxımdan fəvqəladə bir hadisə idi. Molla Pənah Vaqifin yaradıcılığına, fəaliyyətinə və şəxsiyyətinə ən böyük dəyəri həmin məqbərəni ucaltmaqla, Ümummilli Lider Heydər Əliyev verib.

Dəhşətli isə o idi ki, ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində Qarabağın işğalı nəticəsində tək-cə Şuşada 600-dən çox tarixi abidə, o cümlədən Molla Pənah Vaqifin məqbərəsi, məzarı və abidəsi də məhv edilmişdi.

Ədəbi tribuna, siyasi mesaj:
“Biz qayıtmışıq, Şuşa, sən azadsan!”

Hələ 1992-ci ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyev görüşlərinin birində deyirdi: “Ümidvaram ki, Vaqifin məqbərəsi yenidən əvvəlki gözəlliyinə qayıdacaq...”

17 ildir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin başladığı, lakin yarımçıq qalmış işləri qətiyyətlə, uğurla başa çatdırmaqdadır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şuşada “Vaqif Poeziya Günləri”ndə çıxış edərkən xüsusi vurğuladı ki, Molla Pənah Vaqif öz ənənələri ilə seçilən, ədəbi məktəb yaratmış ölməz sənətkardır: “... O, əhəmiyyətini əsrlərdən bəri qoruyub saxlayan bənzərsiz poeziya nümunələri meydana gətirməklə, milli ədəbiyyatın yeni istiqamətdə inkişafına təkən vermisi, Azərbaycan tarixinə, həmçinin siyasi xadim kimi daxil olan Vaqif taleyüklü məsələlərin həlləndirilməsinə və uzaqgörənlik nümayiş etdirmişdir”.

Mədəniyyət və mədəniyyət paytaxtımız olan Şuşada may ayının 12-də başlayan ikigünlük “Xarıbülbül” festivalı, eləcə də avqustun 30-da keçirilən “Vaqif Poeziya Günləri” bir daha göstərdi ki, bütün sahələrdə, o cümlədən düşməne qarşı mübarizədə birlik, həmrəylik nümayiş etdirən xalq olaraq Şuşamızı azad etdik, tarixi şəhərimizə Zəfərlə qayıtdıq!

**Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
“Azərbaycan”**